

Hrvatski egzonimi I. – Imena država, glavnih gradova i njihovih stanovnika

urednica Ivan Crljenko

Leksikografski zavod Miroslav Krleža,
2016., 227 str.

Krajem 2016. godine, kao dio posebnoga izdavačkog niza Leksikografskoga zavoda Miroslav Krleža, otisnut je priručnik *Hrvatski egzonimi I. – Imena država, glavnih gradova i njihovih stanovnika* urednice dr. sc. Ivane Crljenko. Namjena je priručnika, prema riječima Urednice, donijeti preporučena imena država, pripadnih glavnih gradova i ovisnih područja za opću uporabu, tj. za uporabu u školstvu, nakladništvu, medijima, leksikografiji i dr. Dakle, ovo leksikografsko djelo ne donosi normu već preporučeni uporabni oblik.

Većina imena država prošla je proces prilagodbe hrvatskomu jeziku, dobro je prihvaćena i nedvojbeno. No za neka imena još ne postoje jedinstveni likovi pa je ovo izdanje doprinos jezičnoj standardizaciji stranih geografskih imena. Prije svega je koristan priručnik koji donosi preporučena hrvatska imena svih država svijeta, njihovih glavnih gradova i stanovnika, ali i iz njih neke izvedene oblike riječi.

Hrvatski je egzonim (ponašenića) definiran u predgovoru Urednice kao udomaćeno hrvatsko zemljopisno ime za objekt smješten izvan hrvatskoga jezičnog područja (npr. Beč, Budimpešta, Varšava, Solun), odnosno lik nekoga imena u hrvatskom jeziku drukčiji od onoga u jeziku područja na kojem se nalazi imenovani zemljopisni oblik. Egzonime razlikujemo od izvornih zemljopisnih imena odnosno endonima.

Priručnik je podijeljen u tri cjeline, dvije tablične i kartografsku. Najveću cjelinu čini 198 tablica s obrađenim imenima država (195) i područja priznatih u dijelu međunarodne zajednice (3), poredanih abecednim redoslijedom, te 198 tablica s imenima njihovih glavnih gradova. Svaka država ili područje s pripadnim glavnim gradom na jednoj je stranici što doprinosi preglednosti i praktičnosti uporabe. Za istaknuti je i zanimljiva Bilješka u svakoj tablici u kojoj je dano objašnjenje i zanimljivost vezana uz ime države. Drugu cjelinu čini tablica s imenima ovisnih područja. Treću cjelinu čini zemljovid svijeta te šest zemljovida kontinenata s upisanim imenima država i glavnih gradova.

Za lakše snalaženje u knjizi i na zemljovidima dodano je kazalo imena. Također je na kraju dan popis izvora i literature u kojemu je, uz mnoštvo jezičnih referenci, dan popis atlasa i drugih izvora koji su bili polazište za odabir preporučenog jezičnoga lika. Naime, skraćena hrvatska imena država, izvorni ili preporučeni udomaćeni imenski likovi ovisnih područja i glavnih gradova, oblici genitiva i lokativa, odnosno pridjevi, etnici i njihovi genitivi izabrani su i preporučeni na temelju potvrda registriranih u 40-ak relevantnih izvora nastalih u razdoblju od 130 godina, od prvoga prijevodnog atlasa na hrvatskom jeziku (*Kozenov geografski atlas za srednje škole*) iz 1887. do danas. Također su konzultirani raznovrsni jezikoslovni priručnici, suvremeni leksikoni i enciklopedijska mrežna izdanja te službeni popisi imena država i ovisnih područja.

Za nadati se da će priručnik *Hrvatski egzonimi I. – Imena država, glavnih gradova i njihovih stanovnika* ući u širu uporabu te doprinijeti stručnoj i ujednačenoj uporabi egzonima u svakodnevnom govoru i pisanju. Uz čestitke Uredništvu i suradnicima na ovom vrijednom izdanju, željno očekujemo najavljeni drugi dio *Hrvatskih egzonima*.

IVAN ČANJEVAC